

I. Загальний опис факультету

1. Назва: біологічний

2. Куратор ECTS від факультету: Мартиненко Віра Володимирівна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри фізіології людини та тварин, заступник декана з методичної роботи біологічного факультету, Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна, біологічний факультет, майдан Свободи, 4, м. Харків, Україна, 61022, тел.(057)707-54-41, 707-52-13, E-mail: biology@karazin.ua; mart.vira@yandex.ua.

3. Структура і організація факультету:

Історія факультету бере свій початок з 1804 р. від кафедри природничої історії і ботаніки відділення фізичних і математичних наук.

Біологи університету зробили великий внесок у розвиток вітчизняної та світової науки. Серед них - лауреат Нобелівської премії І. Мечников; відомі вчені-ботаніки - В. Черняєв, Л. Рейнгардт, Л. Ценковський, В. Арнольдї, О. Коршиков, Л. Шкорбатов, О. Матвієнко, Ю. Прокудін; мікологи-фітопатологи - А. Потебня, Т. Страхов; фізіологи та біохіміки рослин – В. Палладін, В. Залеський, Г. Семененко; зоологи – О. Чернай, О. Нікольський, В. Станчинський, С. Медведєв, Е. Уманський, М. Калабухов; фізіологи людини і тварин – І. Щелков, В. Данилевський, О. Нагорний, В. Нікітін; біохіміки – І. Буланкін, Є. Паріна, П. Каліман; генетики – І. Поляков, М. Дубінін, В. Шахбазов.

Сьогодні навчальний процес, наукову, методичну та організаційну роботу забезпечують понад 80 висококваліфікованих викладачів – професорів, доцентів.

Факультет складається з восьми кафедр:

- **кафедра біохімії:** завідувач – Перський Євген Ефроїмович, доктор біологічних наук, професор. Тел. 707-55-02

Основні напрямки наукових досліджень: клітинні і молекулярні механізми регуляції обміну біомолекул в організмі ссавців; біохімія стресу та адаптації; біоінформатика; медична біохімія.

- **кафедра ботаніки та екології рослин:** в.о. завідувача – Догадіна Тетяна Василівна, доктор біологічних наук, професор. Тел. 707-55-29

Основні напрямки наукових досліджень: оцінка стану біологічної компоненти екосистем; біоіндикація та моніторинг довкілля; біорізноманіття та систематика рослин; альготехнологія.

- **кафедра генетики та цитології:** в.о. завідувача – Атраментова Любов Олексіївна, доктор біологічних наук, професор. тел. 707-55-71

Основні напрямки наукових досліджень: загальна генетика; молекулярна генетика; генетика людини; генетика тварин; механізми пристосованості організмів на організменому, хромосомному і молекулярному рівнях; генетичний аналіз ознак поведінки та вивчення їх зв'язку з пристосованістю організмів.

- **кафедра зоології та екології тварин:** завідувач – Токарський Віктор Арсентійович, доктор біологічних наук, професор, тел. 707-51-72

Основні напрямки наукових досліджень: систематика і молекулярна філогенетика тварин; паразитологія; гідробіологія; ентомологія; теріологія; орнітологія; герпетологія; екологія; морська біологія Арктики та Антарктики.

- **кафедра мікології та фітоімунології:** в.о. завідувача – Шкорбатов Юрій Георгійович, доктор біологічних наук, професор, тел. 707-56-16

Основні напрямки наукових досліджень: біорізноманіття, екологія та систематика грибів; фітопатологія, імунітет рослин; медична й ветеринарна мікологія; мікотоксикологія і дослідження грибів-біодеструкторів; промислове культивування грибів.

- **кафедра молекулярної біології та біотехнології:** в.о.завідувача - Божков Анатолій Іванович, доктор біологічних наук, професор. тел. 707-52-62

Основні напрямки наукових досліджень: вивчення механізмів експресії геному в онтогенезі; розробка клітинних та екобіотехнологічних біосенсорів з метою отримання біологічно активних речовин.

- **кафедра фізіології і біохімії рослин та мікроорганізмів:** в.о. завідувача – Жмурко Василь Васильович, доктор біологічних наук, професор, тел. 707-52-32

Основні напрямки наукових досліджень: фізіолого-генетична, метаболічна, фітогормональна та фітохромна регуляція розвитку рослин; морфогенез *in vitro*; еколого-трофічна взаємодія рослина-мікроорганізм.

- **кафедра фізіології людини та тварин:** в.о. завідувача – Бондаренко Валерій Антонович, доктор біологічних наук, професор, тел. 707-52-13

Основні напрямки наукових досліджень: вікова фізіологія; клітинна фізіологія; імунофізіологія; психофізіологія; розробка новітніх навчальних технологій.

4. Адміністрація факультету

Декан факультету – Жмурко Василь Васильович, доктор біологічних наук, професор, тел. 707-55-01, 707-52-32

Заступник декана з навчальної роботи – Наглов Олександр Володимирович, кандидат біологічних наук, доцент, тел. 707-52-13, 707-54-41

Заступник декана з методичної роботи, Голова методичної комісії – Мартиненко Віра Володимирівна, кандидат біологічних наук, доцент, тел. 707-52-13

Заступник декана з науково-інноваційної роботи – Шабанов Дмитро Андрійович, доктор біологічних наук, професор, тел. 707-51-72

Заступник декана з економічних та загальних питань – Забродський Руслан Францович, старший викладач, тел. 707-52-13

Заступник декана з виховної роботи – Саміло Сергій Михайлович, старший викладач, 707-55-71

На факультеті навчаються **410** студентів за денною формою навчання (з них - **34** іноземних студентів) та **162** (з них - **6** іноземних студентів) за заочною формою навчання.

На факультеті створено належні умови для навчання. Заняття відбуваються в лекційних аудиторіях, серед яких декілька іменних : імені І.І. Мечникова, І.М. Буланкіна та інші.

Лабораторні заняття з малого та великого практикумів проводяться у відповідним чином обладнаних лабораторіях кафедр.

Навчально-польова практика з ботаніки та зоології на першому та другому курсах проходить на біологічній станції у с. Гайдари Зміївського району.

Виробнича практика після третього курсу а також науково-дослідна практика під час навчання в магістратурі відбуваються як на кафедрах, так і у різних наукових установах м. Харкова.

Факультет має значне комп'ютерне оснащення, яке підключене до Інтернету, що дає можливість доступу до глобальних комп'ютерних мереж.

Заняття з фізичного виховання проводяться у спортивному комплексі "Каразінський" та на тенісних кортах "Унікорт".

Студенти факультету вільно користуються фондами Центральної Наукової бібліотеки ХНУ ім. В.Н. Каразіна. До їх послуг абонементи, читальні зали, Інтернет-центр.

5. Підготовка фахівців: (бакалаврів та магістрів) Біологічний факультет готує бакалаврів (термін навчання – 4 роки, 8 семестрів) за двома спеціальностями:

091 - Біологія та 162 - Біотехнології та біоінженерія.

Бакалаври-біологи отримують кваліфікацію «бакалавр біології». Бакалаври-біотехнологи отримують кваліфікацію «фахівець з біотехнології».

На базі підготовки бакалавра-біолога відбувається навчання магістрів (термін навчання - 1 рік 6 місяців, 3 семестри) зі спеціальності 091 – Біологія за освітніми програмами (спеціалізаціями): Біологія, Біохімія, Генетика, Фізіологія людини і тварин . Випускники-магістри отримують наступні кваліфікації: за спеціалізацією «Біологія» - магістр з біології; за спеціалізацією «Біохімія» - магістр з біології, біохімії; за спеціалізацією «Генетика» - магістр з біології, генетики; за спеціалізацією «Фізіологія людини і тварин» - магістр з біології, фізіології людини і тварин.

Факультет на 8 кафедрах готує фахівців за спеціалізаціями: біоекологія і ботаніка, біохімія, генетика і цитологія, зоологія і екологія тварин, лабораторна діагностика, мікологія і фітоїмунологія, мікробіологія і вірусологія, молекулярна біологія і біотехнологія, фізіологія і біохімія рослин, фізіологія людини і тварин.

Факультет здійснює навчання за денною та заочною формами.

Високому рівню підготовки біологів сприяють навчально-наукові бази: біологічна станція, лабораторія екології водних організмів, Ботанічний сад, Музей природи, Інститут біології університету, філії кафедр у науково-дослідних інститутах м. Харкова, заповідники, наукові зв'язки факультету з науково-дослідними установами і навчальними закладами України та зарубіжжя.

Поряд з гуманітарними, соціально-економічними, природничо-науковими дисциплінами на факультеті викладаються дисципліни професійної та практичної підготовки: ботаніка, зоологія, екологія, цитологія, гістологія, анатомія, генетика, селекція, фізіологія, біохімія, мікробіологія, вірусологія, імунологія, біофізика, біотехнологія, молекулярна біологія, теорії еволюції та багато інших.

З третього курсу бакалавріату студенти спеціалізуються на кафедрах, з 4 курсу викладається значна кількість спецдисциплін: спецкурсів і спецпрактикумів.

Велика увага на факультеті приділяється професійно-практичній підготовці під час практик: навчально-польових (1 та 2-й курси), виробничої за спеціалізаціями (3-й курс), педагогічної (4-й курс), педагогічної (асистентської), 1-й рік магістратури), науково-дослідної (2-й рік магістратури).

Навчання фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем "бакалавр" завершується складанням атестаційного екзамену з загальної біології та захистом кваліфікаційної роботи бакалавра.

Навчання фахівців за освітньо-кваліфікаційним рівнем "магістр" завершується виконанням та захистом дипломної роботи.

На факультеті працює Студентське наукове товариство. Студенти вже з молодших курсів мають змогу займатися науково-дослідною роботою, брати участь у наукових конференціях та публікувати свої наукові роботи. На факультеті є аспірантура за спеціальністю «біологія».

Випускники біологічного факультету працюють викладачами у середніх і вищих навчальних закладах та науковими співробітниками НДІ

біологічного, медичного, фармацевтичного, зооветеринарного, сільськогосподарського, природоохоронного та харчового профілів.

6. Академічний календар

Навчальний рік поділено на 2 семестри. На 1-4 курсах тривалість осіннього семестру - 16 тижнів, весняного семестру – 15 тижнів (1,2,4 курси) та 16 тижнів (3 курс). У 1-й рік навчання в магістратурі тривалість осіннього та весняного семестрів – 16 тижнів.

Тривалість навчально-польової практики після першого та другого курсів – 4 тижні для кожної.

Тривалість виробничої практики після третього курсу – 4 тижні.

Тривалість педагогічної практики без відриву від занять на четвертому курсі (7 семестр) – 5 тижнів.

Тривалість педагогічної (асистентської) практики без відриву від занять студентів-магістрів (перший рік навчання, 2 семестр) – 5 тижнів.

Тривалість науково-дослідної практики з відривом від занять (другий рік навчання в магістратурі, 3 семестр) – 4 тижні. Дипломування (виконання та захист дипломної роботи магістра) – 12 тижнів.

Зимова та літня сесії (бакалавріат) тривають 3 тижні кожна.

Зимові канікули тривають 4 тижні, літні-6.

Зимова та літня сесії (магістратура) тривають 3 тижні кожна.

Зимові канікули тривають 4 тижні, літні –10 тижнів.